

Στις 26.01.2014, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και η Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης διοργάνωσαν στο Μνημείο Ολοκαυτώματος στην Πλατεία Ελευθερίας τελετή για την Ημέρα Μνήμης των Ελλήνων Εβραίων Μαρτύρων και Ηρώων του Ολοκαυτώματος, παρουσία εκπροσώπων της Πολιτείας, της τοπικής αυτοδιοίκησης, των διπλωματικών αρχών, καθώς και πλήθους κόσμου.

Η τελετή ξεκίνησε με επιμνημόσυνη δέηση από το Ραβίνο της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης, κ. Ααρών Ισραέλ και ψαλμούς από τη χορωδία της ΙΚΘ.

Ακολούθησε χαιρετισμός του εκπροσώπου της Κυβέρνησης, **Υπουργού Μακεδονίας - Θράκης κ. Θεόδωρο Καράογλου**, ο οποίος τόνισε: «Ας βροντοφωνάξουμε, λοιπόν, ένα ηχηρό "Όχι". Όχι στους νοσταλγούς του σκοταδισμού, όχι στους οπαδούς της βίας και σε όλους εκείνους προπηλακίζουν και υβρίζουν τη δημοκρατία. Ας καταδικάσουμε με πάθος κάθε τέτοια πράξη και ας επαγρυπνούμε για να μην επαναληφθεί παρόμοιο έγκλημα κατά της ανθρωπότητας», συμπληρώνοντας «Αν θυμόμαστε για πάντα τα θύματα της ναζιστικής θηριωδίας δεν θα χρειαστεί να θρηνήσουμε ποτέ ξανά».

Στη συνέχεια το λόγο πήρε ο **Πρέσβης του Ισραήλ κ. Άριε Μέκελ** ο οποίος υπογράμμισε ότι: «Η Θεσσαλονίκη αποτελεί ένα διπλό σύμβολο: Πρώτον, αποτελεί ένα κέντρο μνήμης για την ιστορία του Ελληνικού Εβραϊσμού και του Ολοκαυτώματος που εκπέμπει ισχυρά μηνύματα στον αγώνα κατά του εξτρεμισμού». Τόνισε δε ότι οι εκδηλώσεις μνήμης που διοργανώθηκαν πέρσι στη Θεσσαλονίκη με αφορμή την συμπλήρωση 70 χρόνων από τη αναχώρηση του πρώτου συρμού για το στρατόπεδο εξόντωσης Άουσβιτς - Μπρίκεναου «..., καθώς και η εκδήλωση σήμερα, σε συνδυασμό με τα αποφασιστικά μέτρα που έχει εφαρμόσει η Ελληνική Κυβέρνηση για την καταπολέμηση νέο-Ναζιστικών φαινομένων, στέλνουν ένα ηχηρό μήνυμα κατά του εξτρεμισμού, του αντισημιτισμού και της ξενοφοβίας, που δυστυχώς αναβιώνουν σε όλο τον κόσμο και στην Ευρώπη».

Ο Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας, κ. Απόστολος Τζιτζικώστας, στο χαιρετισμό του αναφέρθηκε στη γέννηση του φασισμού στη δεκαετία του '30 στην Ευρώπη - γέννηση και άνοδο η οποία ακολούθησε την εκδήλωση του οικονομικού κραχ του 1929- και την παραλλήλισε με τη σημερινή οικονομική κρίση που "γεννά" κοινωνικές εκρήξεις και φασιστικές συμπεριφορές. Υπογραμμίζοντας ότι: «Οφείλουμε όλοι να θυμόμαστε πάντα ότι η γενοκτονία των Εβραίων αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα εγκλήματα όχι μόνο κατά των ίδιων των Εβραίων, αλλά και κατά της ανθρωπότητας».

Προσερχόμενος στο βήμα ο **Αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης, κ. Γεώργιος Τσαμασλής** αναφέρθηκε στους εκατοντάδες χιλιάδες αθώους που υπέστησαν αφάνταστη φρίκη, πριν βρουν τραγικό και φρικτό θάνατο και στην ανάγκη ενίσχυσης της μνήμης και στο γεγονός ότι η Ελλάδα δεν ξεχνά τους πολίτες της που χάθηκαν σημειώνοντας ότι «ο μαρτυρικός θάνατός τους δεν ήταν χωρίς νόημα».

Στις ενέργειες που έχουν γίνει στον δήμο Θεσσαλονίκης για την ανάδειξη μνημείων που συνδέονται με τα θύματα του Ολοκαυτώματος, το μνημόνιο συνεργασίας για τη δημιουργία Μουσείου Ολοκαυτώματος και την επικείμενη ανάπλαση της πλατείας Ελευθερίας αναφέρθηκε ο δήμαρχος, κ. Γιάννης Μπουτάρης.

Ο Πρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας, κ. Δαυίδ Σαλτιέλ στο χαιρετισμό του τόνισε ότι: «Εβδομήντα χρόνια είναι μία μεγάλη περίοδος που όχι μόνον επιτρέπει, αλλά επιβάλει να αναλογιστούμε αν κάναμε, ως κοινωνία, όσα οφείλαμε να είχαμε κάνει. Όσα οφείλαμε σε όσους έζησαν πριν από μας και σε όσους ακολουθούν.» Αναφέρθηκε στα όσα ακολούθησαν τη λήξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, στην σκληρή πραγματικότητα που αντιμετώπισαν η ελάχιστοι επιζώντες που επέστρεψαν στη Θεσσαλονίκη, προσπαθώντας να ξαναχτίσουν τις ζωές τους και να δημιουργήσουν εκ νέου την Κοινότητα. Μεταξύ άλλων υπογράμμισε ότι «Η μνήμη του Ολοκαυτώματος δεν αφορά το παρελθόν. Αφορά το μέλλον. Όχι το μέλλον των εβραίων, αλλά το μέλλον της ανθρωπότητας. Το αν στους πολέμους θα επαναλαμβάνονται θηριωδίες, είναι ένα ερώτημα που αφορά το μέλλον της ανθρωπότητας. Και μόνον η πλήρης αντίληψη του τι συνέβη στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, μόνον η γενίκευση, η βάθυνση και η εμπέδωση της μνήμης του ολοκαυτώματος μπορεί να αποτελέσει απάντηση στα φαινόμενα της νοσταλγίας της βαρβαρότητας, που παρατηρούνται έντονα στις μέρες μας.» Κλείνοντας το χαιρετισμό του ο Πρόεδρος της ΙΚΘ σημείωσε «Οφείλουμε στις επόμενες γενιές την ιστορική αλήθεια. Θα συνεχίσουμε να παλεύουμε εναντίον της λήθης και της διαστρέβλωσης»

Ο Πρόεδρος του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος κ. Βενιαμίν Αλμπάλας διερωτήθηκε προσερχόμενος στο βήμα «Θα μας ξυπνήσουν άραγε οι ακροδεξιές υποψηφιότητες για τους δήμους και τις περιφέρειες στη χώρα μας;» εκφράζοντας παράλληλα και τον προβληματισμό του για φαινόμενα νεοναζισμού και αντισημιτισμού και μισαλλοδοξίας «που δυστυχώς βρίσκονται σε έξαρση τελευταία σε όλη την Ευρώπη και στη χώρα μας».

Κεντρικός ομιλητής ήταν ο **Κοινοβουλευτικός Υφυπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, κ. Michael Roth**, ο οποίος επισκέφτηκε τη Θεσσαλονίκη συνοδευόμενος από τετραμελή αντιπροσωπεία υψηλόβαθμων στελεχών του Υπουργείου Εξωτερικών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της

Γερμανίας.

Κατά την ομιλία του ο κ. Μ. Roth αναφέρθηκε στην πλατεία Ελευθερίας, λέγοντας: «Αποτελεί μεγάλη τιμή για μένα που έχω τη δυνατότητα να σας απευθύνω ομιλία αυτήν την ημέρα. Είμαι βαθιά συγκινημένος, γιατί γνωρίζω σε ποιο χώρο βρίσκομαι σήμερα και για ποιο λόγο.... Ο τόπος αυτός είναι τόπος πένθους για την ισραηλιτική κοινότητα. Στον χώρο αυτό συγκεντρώθηκαν μετά την εισβολή των γερμανών κατακτητών όλοι οι άρρενες Ισραηλίτες, βασανίστηκαν, ταπεινώθηκαν και στη συνέχεια εκτοπίστηκαν για καταναγκαστική εργασία. Η αδικία που συντελέστηκε σε αυτόν τον χώρο είναι αδιανόητη... Αλλά και για την μη ισραηλιτική κοινότητα της Θεσσαλονίκης είναι μια μέρα κι ένας τόπος πένθους. Η Θεσσαλονίκη ήταν για αιώνες μια πόλη με ένα χαρακτηριστικό εβραϊκό χρώμα. Το Ολοκαύτωμα άλλαξε αυτό το πρόσωπο της πόλης για πάντα, αφήνοντας βαθιά τραύματα και ουλές. Το 1943 η πόλη δεν έχασε μόνο αμέτρητους πολίτες της, αλλά και αυτό το μοναδικό χρώμα που έδινε η εβραϊκή κοινότητα στον πολιτισμό, τις επιστήμες ή την οικονομία. Αφανίστηκε σχεδόν εξ ολοκλήρου. Αυτή η απώλεια προκαλεί πόνο σε όλους μας, Ισραηλίτες και μη.»

Σε σχέση με την ενίσχυση της μνήμης του Ολοκαυτώματος ο κ. Roth υπογράμμισε: «Φροντίζουμε ώστε η μνήμη της καταστροφής και των εθνικοσοσιαλιστικών εγκλημάτων να παραμείνει άσβεστη στη σημερινή γενιά, αλλά και στις επόμενες. Το οφείλουμε στα θύματα, αλλά και στα παιδιά μας, τα οποία κληρονόμησαν τη γερμανική ιστορία και πρέπει να ζήσουν με αυτήν. Μόνο μέσα από αυτή την ανάληψη της ιστορικής μας ευθύνης μπορεί να υπάρξει ένα καλύτερο μέλλον. Το μέλλον αυτό βρίσκεται για όλους μας, Έλληνες και Γερμανούς, Ισραηλίτες και μη, σε μια ελεύθερη, ανεκτική Ευρώπη, ανοιχτή στον κόσμο. Ολόκληρη η Ευρώπη μπορεί να διδαχτεί από την ιστορία της Θεσσαλονίκης, από τις καλές και τις κακές της στιγμές, από τις επιτυχίες και τις τραγωδίες της, αφού η πόλη αυτή υπήρξε για αιώνες ένα μοναδικό σημείο συνάντησης και αφομοίωσης διαφόρων πολιτισμών, θρησκειών και γλωσσών. Η για πολύ μεγάλα χρονικά διαστήματα αυτονόητη ανεκτικότητα, ο αλληλοσεβασμός και η ειρηνική συνύπαρξη, τις οποίες βίωναν οι άνθρωποι εδώ στην καθημερινότητά τους, αποτελούν παράδειγμα για το μέλλον της ηπείρου μας. Πρέπει να παραμείνουμε και στο μέλλον προσεκτικοί μια και ο αντισημιτισμός, το μίσος για τους ξένους και η ομοφοβία δεν αποτελούν επ' ουδενί προβλήματα του χθες, αλλά συναντώνται ακόμα και σήμερα στις κοινωνίες.»

Απευθυνόμενος προσωπικά στον Πρόεδρο της ΙΚΘ, σε μια αποστροφή της ομιλίας του ο κ. Roth τόνισε: «Αγαπητέ κύριε Σαλιτιέλ, Η ισραηλιτική κοινότητα κατέβαλε υπό την μακρόχρονη καθοδήγησή σας μεγάλες προσπάθειες για την ανοικοδόμηση στη Θεσσαλονίκη και πέτυχε πολλά υπό δυσμενέστατες συνθήκες. Εμείς οι επισκέπτες μπορούμε μόνο να φανταστούμε πόση δύναμη και πόση ενέργεια κόστισε σ' εσάς, στα μέλη της κοινότητας και στους πολλούς υποστηρικτές η ανοικοδόμηση και διατήρηση του εβραϊκού τρόπου ζωής και των εβραϊκών κτιρίων και εγκαταστάσεων της πόλης. Θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ξανά σήμερα ότι η γερμανική Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση θα στηρίξει με συγκεκριμένους τρόπους τις προσπάθειές σας να ενισχύσετε και να αναπτύξετε τον εβραϊκό τρόπο ζωής στη Θεσσαλονίκη.»

Κλείνοντας την ομιλία του ο κ. M. Roth σημείωσε: «Δεν μπορούμε να δημιουργήσουμε συνθήκες μη γενόμενου. Το οφείλουμε στα θύματα να μην σταθμίσουμε τον πόνο τους, να μην τον συμψηφίσουμε να μην τον σχετικοποιήσουμε, γιατί είναι ανείπωτος. Μπορούμε μόνο να ζητήσουμε συγχώρεση. Και μπορούμε να συμβάλλουμε στην προσπάθεια ώστε η αδικία αυτή να μην επαναληφθεί ποτέ».

Ο κύκλος των ομιλιών ολοκληρώθηκε με τη σύνθεση του Tomaso Giovanni Albinoni «Adagio», από τη κα Μαρίνη Πεϊκίδου.

Στη συνέχεια τα παιδιά του δημοτικού σχολείου της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης άφησαν λουλούδια στο Μνημείο Ολοκαυτώματος ενώ αμέσως μετά ξεκίνησε η κατάθεση στεφάνων από τους εκπροσώπους των Αρχών, του Διπλωματικού Σώματος, τους επιζώντες των στρατοπέδων, εκπροσώπων των Ισραηλιτικών Κοινοτήτων Ελλάδος, των Εβραϊκών οργανισμών και Συλλόγων της πόλης.

Μετά το πέρας της τελετής στην Πλατεία Ελευθερίας οι παρευρισκόμενοι μετέβησαν στο Εβραϊκό Μουσείο Θεσσαλονίκης για την ειδική παρουσίαση της έκθεσης του «Ντοκουμέντα και γλυπτικά τοπία» του Γιώργου Λάππα, γλύπτη και καθηγητή της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών, Αφετηρία του καλλιτέχνη για τη σύνθεση ήταν τα γεγονότα της πλατείας Ελευθερίας της 11ης Ιουλίου 1942, η αρχή των μεγάλων δεινών των εβραίων της Θεσσαλονίκης. Αφορμή της σύλληψής του, οι φωτογραφίες που ελήφθησαν από τους εξώστες των κτιρίων της οδού Βενιζέλου, από γερμανούς και έλληνες «παρατηρητές».

*** Διαβάστε παρακάτω σχετικά άρθρα:**

- [Αγγελιοφόρος](#), 27.1.2014

- www.news247.gr / ΑΠΕ - ΜΠΕ